

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1887

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ
ԶՈՐԻՑ ՊԱՇՏՈՆԷԻՑ

ՅԱՐԵԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅՆ
Ի ՊԵՐԻՍՏ.

344

Ը Զ Գ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

—
887

362

U-56

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

362

Ա-56

ԶՈՐԻՑ ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ

ՅԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅՆ

Ի ՊՐՈԻՍԱ.

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

—
1887

Զ Ո Ր Ի Յ Պ Ա Շ Տ Օ Ն Է Ի Յ

ՅԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅՆ

Ի ՊՐՈՒՍՍ.

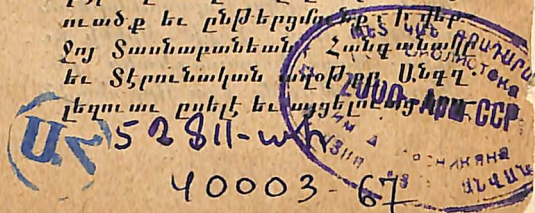
Մարտի 30^{րդ} օրը (ըստ Հատ.)
Արեւելեան Որբանոցին եւ նորա
բոլոր բարեկամաց համար խիստ
նշանաւոր օր մը եղաւ: Արդէն
29ին քաղաքս հասած էր Արժ.
Պատ. Մր. Պրաուէն Բարտուղար
«Թուրքիոյ Առաքելութեանց Օ-
ժանդակ Ընկերութեան ի Լոն-
տոն» Արժ. Տօքթ. Թոմսընի Ըն-
կերակցութեամբ:

Յաջորդ օրն ժամը 4 ի միջոց-
ներն սոյն երկու պատուարժան
սյցելուք Արժ. Տօքթ. Կրինի եւ
Արժ. Պատ. Կոստանդեանի ըն-
կերակցութեամբ երբ Որբանոցին

մօտեցան, հաստատութեանս 100 աշակերտք եւ աշակերտուհիք թափօր կազմելով ի ձայն զանգակի հնչման պատուարժան հիւրերն ընդունելու շարունեցան, որք սոցա առջեւէն անցնելով եւ ողջունուելով մատուռը մօտան, որ զարդարեալ էր մշտագալարներով եւ դրօշներով եւ բեմին ետեւի պատին վրայ ծաղիկոյ տառերով «Բարի գալուստ» գրուած էր:

Երբ պատուարժան հիւրերն իրենց տեղն կանգնեցան աշակերտք մատուռը մօտելով իւրեանց տեղերն շարունեցան եւ սկսան երգել երգեհոնի առաջնորդութեամբ Հայ. Անգղ. եւ Գաղ երգեր, որոց կը յաջորդէին զանազան լեզուօք ասացուածք եւ ընթերցումք: Ի վերջոյ Տաճարանեան Հանգանակութեամբ Անգղ. եւ Տէրունական աղօթքը, Անգղ. լեզուաւ ըսելէ եւ այցելուաց:

մանէ խրատական եւ քաջութեան խօսքեր լինելէ ետեւ աշակերտք իւրեանց սրահներն քաշուեցան եւ չորից Պաշտօնէից խումբը, տղայոց ձեռագործներն գծագրութիւններն եւ գեղագրութիւններն նաեւ հիւրանոցն, հանդերձանոցն, ննջարաններն, բաղնիքը, սեղանատունը, խոհանոցը, լուսցարանը, շտեմարանը, պարակէզներն եւ հաստատութեան բոլոր մասերն քննելն եւ զննելն ետեւ աղջկանց վարժարանը մօտան, ուր դասերուն քրննութիւնը սկսաւ. անտի մօտան տղայոց վարժարանը եւ զանոնք եւս քննելով բերդին վերնատունը (քէօչլը) մօտան ուր պարզ մի ճաշ ընելով փոքր ինչ հանգչեցան, ճաշի միջոցին աղջկանց մի խումբ կ'երգէր ի պատիւ պատուարժան այցելուաց: Օրն արդէն տարածամած էր եւ մեր աղնիւ հիւ-

395-42

բերն կ'տաճարէին քաղաքին մէջ
այլ այցելութիւններ կատարել,
ուստի աշակերտք նորէն երկար
չարք մի կազմելով Արժ. այցե-
լուք նոցա ձեռքերէն ծաղկեաց
փունջեր ընդունելով ամենայն
բերկրանօք եւ հաճութեամբ մեկ-
նեցան հաստատութենէս: Մեկ-
նած ատեննին տղայք բերդին
վրայէն կ'երգէին Անգղիարէն
երգ մը որոյ գլխաւոր պարու-
նակութիւնն է «Քիչ ատենէն ա-
մենքս զիրար վերատին տեսներք
այն պայծառ ափանց վրայ:»

Պատ. Մր. Պրաուն մասնաւո-
րապէս խրկուած էր քննել Ե-
գիպտոսի, Պաղեստինու, Փոքուն
Ասիոյ եւ Պուրկարիոյ մէջ գըտ-
նուած առաքելութիւններն ու
գալրոցները: Պրուսա իրեն այ-
ցելած վերջին կայանն էր: Նա իր
ուղերձը զոր խօսեցաւ մատրան
բեմին վրայէն, սա խօսքերով ա-

ւարտեց: — «Ինչպէս Սաբայի
Թագուհին լսեց Սողոմոնի համ-
բաւը, բայց ուզեց անձամբ վե-
րահասու լինել, եւ երբ իւր ա-
ջօք տեսաւ եւ ահանջներով լսեց
գոչեց, «Ահա ինծի ասոր կէ-
չատմեցին», նոյնպէս եւ ես կ'ը-
սեմ այսօր թէ ինչ որ լսած էի այս
հաստատութեանս նկատմամբ Կե-
սիս կէսը անգամ չէր. ուստի
պէտք է որ այս հաստատութիւնն
կանգուն մնայ, պէտք է ամեն
ջանք ի գործ դրուի որ սա ըն-
դարձակի եւ զօրանայ:»

Իսկ մենք խնդրենք ի Տեառնէ
որ այս բաղձանաց կատարման
Ին՝Քն միջոց եւ ճանապարհ գտնէ:

Պրուսա

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

2 Ապրիլ, 1887. ՏԵՐԿԵՆ ԿԱՍՏԱՆՈՒԲԵԱՆ

ՊԱՏՃԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՏԵՂԵԿԱԳՐՈՅՆ

ՀՆԳԻՑ

ԱՅՅԵԼՈՒԱՅ

Մեր ակնկալեալ խումբը Ուրբանոց հասնելուն իբր հարիւր տղայոց կողմանէ սրտագին ողջունուեցաւ, որոնք կոկիկ եւ մաքուր հագուած երջանիկ ու գուհունակ դիմօք սլտրտիզին դրանքով կարգաւ շարուած էին: Հաւաքուելով նախ եւ առաջ մատուռը գոհաբանական երգէ մը յետոյ, աչակերտաց մին, որ թուրք սալտոնատարի մը որդին է, «Բարի գալուստի» յոյժ սրտա-

գրաւ ուղերձ մը կարգաց յանուն բոլոր դպրոցին, մասնաւորապէս խօսքը ուղղելով Թուրքիոյ Առաքելական Օթանդակ ընկերութեան Գարտուղար Պատուելի Թ. Վ. Պրաունի: Յետ այսորիկ երկսեռ աշակերտաց կողմանէ Հայերէն, Տաճ. Յունարէն եւ Անգլիարէն լեզուօք զանազան հատընտիր ասացուածք արտասանուեցան՝ ընդմիջեալ սոյն լեզուներով եւ Ֆրանսերէն երգերով, առաջնորդութեամբ երգեհոնին: Պատ. Թ. Վ. Պրաուն եւ Տօքթ. Թօմսըն այն ատեն սկսան ուղերձներ ընել եւ քննեցին ուսանողները Ս. Գրոց վերաբերեալ առարկայից մասին Անգլիարէն լեզուով զօր ատենէ մ'ի վեր Որբանոց յաճախող բոլոր աշակերտք կատարեալապէս հասկնալ կը թըւէին: Ապա հաստատութեան շէնքը այցելուեցաւ. — Երկու մեծ ու-

սումնասրահք, խոհանոց, ճաշարան բաղնիք, եւն. ի գետնայարկին, եւ երկու անջատեալ ընդարձակ ննջարանք, մինն աղջկանց եւ միւսը պատանեաց համար, ի վերնայարկին — ասի խիստ մեծ բարեփոխում մ'է իրաց վիճակին վրայ, զի երբ ասկէ չորս տարի առաջ Տօքթ. Թօմսըն Որբանոցը այցելեց, ննջարանք ի գետնայարկին էին:

Ուսանողք յետոյ ուսումնասրահաց միոյն մէջ հաւաքուելով Տօքթ. Թօմսըն եւ Մր. Պրաուն քննեցին զանոնք ի Գերմաներէն ընթերցման, ի Բնական եւ Քաղաքական Աշխարհագրութեան եւ յայլ գիտութիւնս ի մեծ գոհունակութիւն իւրեանց, եւ ի վերջոյ աշակերտաց գծագրութիւնք եւ ձեռագործք ալ աչքէ անցուեցան, յետ որոյ Պ. Պաղտասարեան չարաթուան ամե-

նորեայ գործոց եւ աշխատութեանց ժամանակացոյցը մատուցողատ. Պրատենի հանդերձ մի ընդարձակ ցուցակաւ որ կը պարունակէր աշակերտներու անունները, տարիքը, ազգայնութիւնը, ընդունելութեան թուականը, որք թէ գիշերօթիկ եւ կամ ցերեկօթիկ լինելնին եւ այս վերջիններուն ինչ թուով վճարելնին, եւն.

Արդ, մեծ հաճոյք կ'զգամք վկայել ի մասին դպրոցաց կատարեալ կարգաւորութեան, ուսանողաց անվրէպ գոհունակութեան եւ երջանկութեան, թէ աշակերտաց եւ թէ հաստատութեան ամեն մասամբ մաքրութեան եւ կոկիկութեան, ի մասին ամենուն վայելած քաջաւորչ վիճակին եւ կատարեալ մտաւորական դաստիարակութեան, թէ ի հանրական գիտութիւնս եւ թէ յԱստուածային ճշմարտութիւնս, զոր ու-

սանողք յայտ յանդիման կ'ընդունին: Տէր եւ Տիկին Պաղտասարեան կ'երեւի որ իրօք յաջողած են — ասի ալ չէ թէ մասամբ իւրիք — իրենց բարձր նպատակին մէջ, այն է Որբանոցն այնպէս վարել որ նա լինի զուտ եւ երջանիկ Քրիստոնէական մի բնակարան:

Ուստի ի սրտէ կը յանձնարարեմք զայն իւր արդէն ունեցած բազմաթիւ բարեկամաց ի իրիտանիա, Գերմանիա եւ ի Զուիցերա վասն ձեռնառութեան ինչպէս նաեւ այս երկրի խոշորական եկեղեցեաց, որոց նա արդէն այնքան արժէքաւոր օգնութիւն մատակարարած է:

Կ. Պոլիս 1 Ապրիլ 1887

Թ. Ռ. Պրատեն, Մ. Ա.

Բարսեղար Թուրքիոյ Առաքելութեանց
Օժանդակ Ընկերութեան Իւլոսօն:

Sof. Ալեքսանդր Թօմարե

Գործակատար Բրիտանական եւ Արսափին
Աստուածաւունջի ընկերութեան ի Կ.
Պօլիս :

Sof. Ճօզէճ Բ. Կրին

Ամերիկեան Միսիօնար յառաջագոյն ի
Պրուսա այժմ ի Կ. Պօլիս :

Պաս. Աւեթիս Կոստանդեան

Հովիւ եւ քարգմանիչ Ս. Գրոց ի Կ. Պօլիս :

Պաս. Սեփեան Իւրիւնեան

Երէց եւ Խմբագիր Բիւրակնի ի Կ. Պօլիս :

Ա Ձ Դ

Հաստատութիւնս դրամա-
կան մեծ կարօտութեան մէջ
լինելով կը խնդրուի որ բա-
րերարք խրկել բարեհաճին
իրենց նուէրներն

Առ Պաս. Մր. Պօլսուիւն

Գանձապահ Որբանոցին

Ս

Ի ՊՐՈՒՍԱ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1875 Ի ՊՐՈՒՍԱ

Գ. Պաղտասարեան Հիմնադիր-Տնօրէն

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Պատ. Մր. Պօլտին Դանձապէս

X Պատ. Ա. Մոմկեան Ասեմապէս

X Կարապէս տղա Պաղարեան Բարձրադաս

X Թադուր աղա Մարգարեան Գործակալ

Տօք. Պատեան Էժ

» Վանքեան »

Այցելու բժիշկ

Մեծ իմաստասէր

0025370

2013

2001

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0015370

